

Gäller för: VO1 Barn BUP och Kvinna

Giltig från: 2025-03-31

Innehållsansvar: Johanna Hagman, (johha10), Barnsjuksköterska

Giltig till: 2027-03-31

Granskad av: Josefine Hätting, (josos), Processchef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Halk- och fallprevention - barn

Revideringar i denna version

Revidering markerat med gult.

Bakgrund, syfte och mål

Förebygga och säkerställa handläggning vid halk/fall hos barn.

Arbetsbeskrivning

Ett fall är en händelse då någon oavsiktligt hamnar på golvet eller marken, oavsett om en skada inträffar eller inte. Oftast beror det på patientens allmäntillstånd och yttre faktorer.

Det är viktigt att finna åtgärder som syftar till att minska fallrisken och bör ingå som en del av systematiskt förbättringsarbete i all vård och omsorg. För att förebygga fall och fallskador krävs vårdteamets samlade kompetens där patient och närstående ska ingå. Patientdelaktigheten ska vara hög i patientsäkerhetsarbetet.

Det är alltid lättare att förebygga ett fall än att behandla en fallskada!

De riskområden som har identifierats på barnavdelning är:

- Barn/ungdomar med gips/ extern fixation/ortos
- Barn/ungdomar med stark medicinering
- Barn/ungdomar med kraftig undernäring
- Barn/ungdomar med nedsatt syn
- Barn/ungdomar med balansproblematik
- Bebisar/spädbarn på skötbord
- Barn i stora sängar

Dokumentation

Om man har gjort en åtgärd för att minska patientens halk/fallrisk ska denna dokumenteras i mallen *Omvårdnadsplanering under sökord PLANERING och Omvårdnadsplanering enligt nedan där man för in informationen under lämpligt sökord.

Vid halk/fallolycka på barn/ungdomsavdelning så:

1. Ta hand om barnet i första hand
2. Öppna en *Omvårdnadsanteckning och dokumentera händelsen
3. Skriv avvikelse i MedControl Pro – glöm inte dokumentera avvikelsen i barnets journal. Använd mall *Avvikelse

Generella råd

- * Se till att det är god belysning i rummet
- * Se till att hjälpmedlen är rätt inställda till individen samt funktionsdugliga
- * Se till att inga lösa föremål ligger på golvet och att gångytan är fri
- * Se till att barnet har bra skor/tofflor/ halksockor på sig
- * Vid duschning se till att barnet har möjlighet att sitta/ligga samt lämna inte barnet ensamt
- * Stressa inte vid en förflyttning utan ge barnet/ungdomen tid för förflyttningen.

Tips och råd hur man kan förebygga halk/fall i de patientgrupper som är funna på barnavdelning

Barn/ungdomar med gips/ extern fixation/ortos: Det är viktigt att delta de första gångerna barnet ska förflytta sig. Det är viktigt att föräldrarna är med så de kan hjälpa barnet vid övriga förflyttningar under vårdtillfället. Vid uppgång/kryckträning se till att barnet sitter en kort stund på sängkanten innan barnet reser sig. Barnet ska alltid ha någon form av sko/toffla på sig alternativt halksockor på fötterna/ den fria foten för att förhindra halka.

Barn/ungdomar med stark medicinering: Vid uppstigning ur säng se till att barnet sitter en kort stund på sängkanten. Undvik så gott det går att uppstigning sker nära medicingivning. Vid förflyttning från säng till rullstol se till att rullstolen är låst och står så nära sängkanten som möjligt så att barnet inte går längre sträcka mellan säng och rullstol. Använd de förflyttningshjälpmedel som finns till hands såsom glidbräda, gå-bord m m. Ska barnet/ungdomen sitta uppe en längre stund använd stol med karm.

Barn/ungdomar med kraftig undernäring: Rekommendera att förflyttning inte sker utan tillsyn. Behandla undernäringen i första hand och låt inte barnet gå upp på tom mage.

Barn/ungdomar med nedsatt syn: se till att glasögon/ linser används vid förflyttningar. Se även till att god belysning finns i rummet och att

inga hinder finns på golvet. Ska barnet/ungdomen sitta uppe en längre stund använd stol med karm.

Barn/ungdomar med balansproblematik: vid förflyttning använd ledsagare/ vårdnadshavare eller hjälpmedel vid längre sträckor att se till att barnet har skor, tofflor eller halksockar på sig. Ska barnet/ungdomen sitta uppe en längre stund använd stol med karm.

Bebisar/spädbarn på skötbord: skötborden skall vara utrustade med kanter för att försvåra fall. Skötbordet bör vara placerat så att sopsäck och rinnande vatten finns lättillgängligt. Man får aldrig lämna bebisar/spädbarn oövervakade på skötbordet.

Barn i stor säng: litet barn i stor säng ökar risken för fall. Det skall finnas grindar att fälla upp på bägge sidor av sängen. Om närhet till vuxen önskas bör vårdnadshavares säng ställas tätt intill och grindar vara uppe i motsatt sida. Se till att sängarna är låsta och inte kan rulla isär. Vårdnadshavare och barn ska vara välinformerade om hur deras säng fungerar och vilka funktioner den har.

Referenser

<https://www.varhandboken.se/vard-och-behandling/basal-och-preventiv-omvardnad/fallprevention/>

<http://patientsakerhet.socialstyrelsen.se/risker-och-varvskador/varvskador/fallskador/>

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VO1 Barn BUP och Kvinna

Innehållsansvar: Johanna Hagman, (johha10),
Barnsjuksköterska

Granskad av: Josefine Hätting, (josos), Processchef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9699-1702881381-66

Version: 6.0

Giltig från: 2025-03-31

Giltig till: 2027-03-31